

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

7131

ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΠΑΠΙΚΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ

περι τῆς ἐνώσεως

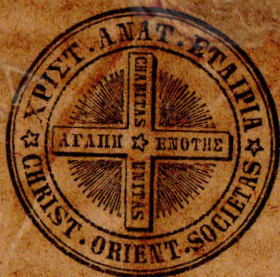
ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΚΗΣ

ὑπὸ

ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ Γ. ΠΙΤΖΙΠΟΥ.

Καθιδρότου καὶ Γενικοῦ Διευθινοῦ τῆς
Χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρίας

«Καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ἱερεὺς.»
(Ἠσαίας Κεφ. κδ'. σ. 2.)

ΕΝ ΒΟΥΚΟΡΕΣΤΙΩ.

Ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας τοῦ Στεφάνου Ρασιδέσκου.

1862

2397

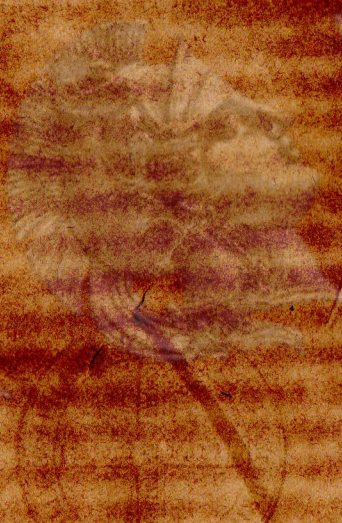
1017

MAHARAJA

[Faded, illegible text in Devanagari script, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

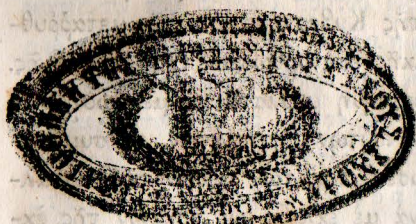
पुस्तक संख्या

पुस्तक संख्या

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΠΑΠΑΝ ΠΙΟΝ ©!

ΔΩΡΕΑ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΡΙΛΑΟΥ

1889

ΑΓΙΩΤΑΤΕ ΠΑΤΕΡ!

Ἀνέγνων εἰς τὰς Ἐφημερίδας ὅτι, ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἐξέδωκε Παπικὸν θέσπισμα, φέρον ἡμερομηνίαν 6 Ἰαννουαρίου 1862, δι' οὗ καθιδρύει ἐν τῇ Προπαγάνδᾳ διαρκῆ ἐπιτροπὴν μέλλουσαν νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν μέσων τῆς μετὰ τῆς Ῥώμης ἐνώσεως τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ μεγαλουργὸς αὕτη ἀπόφασις, ἀναφανείσα ἐν τῷ μέσῳ τῶν κατακλειδωνιζόντων τὸν σύμπαντα Κόσμον Πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν τρικυμιῶν, διαψεύδει ἐπισήμως πάσας τὰς τῶν ἐχθρῶν Αὐτῆς συκοφαντίας. Διότι καταδεικνύει ἐναργῶς ὅτι ἡ ὑμετέρα Ἀγιότης ὄχι μόνον οὐδαμῶς μεριμνᾷ περὶ τῶν γηγένων περισπασμῶν, ἀλλὰ καὶ ὅλως προσηλωμένη εἰς μόνον τὸ τοῦ Θεοῦ, ἀσχολεῖται ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν ἱεράν καὶ μοναδικήν Αὐτῆς ἀποστολήν, συνισταμένην, ὡς Ὑμεῖς αὐτοὶ, Ἀγιώτατε Πάτερ, πολλάκις ἀπεφάνθητε, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν θεμελιωδῶν αὐτῆς βάσεων παγίωσιν τῆς διατεισθείσης πέτρας τῆς ἐνότητος, ἐφ' ἧς ὁ Κύριος Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διέταξε τοὺς Ἀποστόλους ἵνα οἰκοδομήσωσι καὶ στηρίξωσι τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.

Ἀξιωθεὶς νὰ ἐργασθῶ ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος πρὸς ἐπιτυ-

χίαν τοῦ Θείου τούτου ἔργου, ἐγνώρισα κατὰ βάθος τὰς σπανίας Αὐτῆς ἀρετὰς καὶ τὰς ὑψηλὰς Αὐτῆς ιδέας περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἑκκλησιῶν, περὶ τῆς Κυβερνητικῆς αὐτῶν μεταρρυθμίσεως καὶ περὶ τῆς πολιτικῆς ἐπανορθώσεως τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης εὐηρεστήθη μάλιστα νὰ μὲ δώσῃ ὅλα τὰ πιστὰ ἐπὶ τῶν σοβαρῶν τούτων ζητημάτων, νὰ συμβουλευθῇ τὰς μικρὰς μου γνώσεις περὶ τῶν μέσων τῆς καταλλήλου αὐτῶν λύσεως καὶ νὰ μὲ ἐκλέξῃ ὡς ὄργανον τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ μεγάλου τούτου σκοποῦ ὅλων τῶν χριστιανῶν.

Ἐμπνευσμένοι ἐπομένως ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, κατὰ τὴν τότε ἔκφρασιν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, ἐσχεδιάσαμεν καὶ ἐπροκηρύξαμεν, ἐν ἔτει 1853, τὴν ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ, μοναδικὸν σκοπὸν ἔχουσαν, ὡς τὸ Πρόγραμμα αὐτῆς ὀρίζει, τὴν θρησκευτικὴν, πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνόρθωσιν τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὴν ἐνωσιν τῶν δύο Ἑκκλησιῶν.

Ἐνεκρίνατε πρὸς τούτοις, Ἀγιώτατε Πάτερι, ὥστε ἡ Ἐταιρία αὕτη νὰ φανῇ ὑπὸ τὸ ὄνομά μου καὶ νὰ θεωρῶμαι ὁ Καθιδρυτὴς καὶ γενικὸς αὐτῆς Διευθυντὴς, μὴ διατηροῦντες δι' ἐαυτὸν εἰμὴ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προστατεύητε καὶ νὰ ἐμπνέητε αὐτήν.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ὀρμαμένη ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης διέταξεν ἐπίσης, ἐν ἔτει 1855, τὴν διὰ τῆς Προπαγάνδας ἐπίσημον δημοσίευσιν τοῦ Συγγράμματός μου Ἡ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, γεγραμμένου ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, καὶ προσορισμένου ὅπως χρησιμεύσῃ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Προοίμιῳ τοῦ βιβλίου ἔκφρασιν, ὡς ἀκρογωνιαῖος λίθος εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρίας πρὸ δύο ἐτῶν διακηρυχθεῖσας ἐργασίας.

Σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἐπευφάνησε εἰς τὴν γεν-

ναίαν ταύτην προκάταρξιν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, καὶ οἱ Θεολόγοι τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐχαρκτήρισαν τὴν δημοσίευσιν τοῦ βιβλίου τούτου ὡς μίαν τῶν ἐνδοξοτέρων πράξεων τῆς Ῥώμης. Ὁ περιοδικὸς μάλιστα τύπος τῶν αἰδεσίμων πατέρων Ἰησουϊτῶν, οἵτινες ἐπροσπάθουν ὅπως ἀναμιχθῶσιν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο πλέον ἢ ὅσον ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἐπεθύμει, ὑπεστήριξεν ἐπὶ πολὺ ὅτι, ἦτον ἀδύνατον εἰς τὴν Ἀγίαν. Ἐδραν γὰρ δώσῃ ἐναργεστέρως ἀποδείξει τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὡς πρός τὰ ἐμπεριεχόμενα τοῦ βιβλίου, τῶν ἐξαιρετικῶν πρὸς τὸν Συγγραφέα συμπαθειῶν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος καὶ τῆς πλήρους Αὐτῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ διαγεγραμμένον σχέδιον» καὶ ὅτι «τὸ γὰρ ζητήσῃ τις ν' ἀναιρέσῃ τὸ βιβλίον τοῦτο, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς εἰ ἐπροσπάθει ὅπως ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν Ἥλιον τὸ φῶς αὐτοῦ».

Ἐπὶ τοιούτων λοιπὸν προσόντων καὶ δικαιοματιῶν βασιζόμενος, σήμερον, ὅτε ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἐνέκρινεν ὅτι, ἐπέστη ἤδη ὁ καιρὸς τοῦ γὰρ ἐπισκευάσωμεν καὶ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἐνόμισα καὶ γὰρ ὁμοίως καθήκον μου γὰρ ἐπαναλάβω, αὐτοδικαίως, τὴν εἰς τὴν ἱεράν ταύτην ἀποστολὴν θέσιν καὶ ἐργασίας, ἧς ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1853 μοι ἐνεπιστεύθη.

Μολταῦτα, μὴ ξενοσθῆτε, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἐὰν, ἀντὶ γὰρ πέμψω πρὸς Ὑμᾶς τὴν περὶ τῆς νέας ἐνάρξεως τῶν εὐσεβῶν Ἡμῶν ἐργασιῶν πρώτην μου ταύτην ἐπιστολήν, διὰ τοῦ Καρθηναλίου Συμβούλου τῆς ἐπικρατείας, ἢ διὰ τοῦ Καρθηναλίου Ἐπαρχοῦ τῆς Προπαγάνδας, ὡς συνήθως ἔπραττον, ἐπροτίμησα γὰρ δημοσιεύσω αὐτὴν διὰ τοῦ τύπου. Ἐνόμισα ὅτι, διὰ τοῦ τελευταίου τούτου μέσου ἠδυνάμην μᾶλλον γὰρ ἐλπίσω ὅτι θέλετε λάβει γινῶσιν αὐτῆς· ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι,

μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν τῆς Ῥώμης, τῶν ἀληθῶς συμμεριζομένων τὰ εὐσεβῆ καὶ φιλόνηρωπα Ὑμῶν αἰσθήματα, θέλει βεβαίως εὐρεθῆ τις ἰκανῶς ἀφοσιωμένος εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε νὰ τολμήσῃ, διαλαθῶν τὴν ἐκτενῆ προσοχὴν τῶν Ὑμετέρων πορφυροφόρων δεσμοφυλάκων, νὰ γνωστοποιήσῃ αὐτὴν εἰς Ὑμᾶς δι' ὁποιοῦδήποτε τρόπου. Διότι, Ἀγιώτατε Πάτερ, φρουρούμενος ἐντὸς τῶν θαλάμων τοῦ Βατικανοῦ, μὴ ἐξερχόμενος εἰμὴ διὰ νὰ ἐξυψώσῃτε διὰ τῆς πομπῶδους Ὑμῶν παρουσίας τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἑορτῶν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἢ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν Ὑμετέρων στρατευμάτων, ἐστὲ αἰωνίως περιστοιχισμένος ὑπὸ Ἄργων, οἵτινες παραφυλάττουσιν Ὑμᾶς προσεκτικῶς, παρεμποδίζοντες τοῦ νὰ βλέπητε ὅ,τιδήποτε δι' Ὑμῶν αὐτοῦ, ἀπομακρύνοντες ἀφ' Ὑμῶν πάντα ἀνθρώπων, οὗ αἱ εἰλικρινεῖς συμβουλαὶ ἠδύνατο νὰ διανοίξωσιν Ὑμῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐφ' ὅσων πραγμάτων ὑπάρχει ἀνάγκη ἵνα μᾶλλον τῶν ἄλλων γνωρίζητε, καὶ ἀποκαθιστῶντες ὑπόπτους εἰς Ὑμᾶς πάντας τοὺς ἀληθεῖς Ὑμῶν φίλους! . . . αἰωνίως δὲ γονυπετεῖς κύκλω τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, ἐπαγίωσαν τὸ ὑπὲρ τὸ δέον καὶ προσπεποιημένον τοῦτο σέβας αὐτῶν, ὡς ἀδιάβατον τεῖχος μεταξὺ τοῦ Βασιλέως τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ Λαοῦ, μεταξὺ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ! . . .

Καὶ τὸ κακὸν ἤθελεν εἶσθαι ἀκόμη μέτριον, μερικὸν καὶ σύνθητες, ἐάν οἱ ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἀνακτόροις Ὑμῶν αἰχμαλώτου δίκην φρουροῦντες Ὑμᾶς, ἐπὶ μόνων τῶν ὑποθέσεων τῆς Κοσμικῆς ἐξουσίας ἐξηπάτων τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα. Διότι, εἰ οὕτως εἶχε, μόνος μὲν ὁ Ῥωμαϊκὸς Λαὸς ἤθελε δαινοπαθῆ, Ὑμεῖς δὲ, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἠθέλετε ὑποφέρει ὅ,τι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν Ἡγεμόνων πάσχουσιν ὑπὸ τῶν συμβούλων αὐτῶν. Ἄλλ' οἱ περὶ τὸ Βατικανὸν οἰστροηλατούμενοι ὑπὸ ἀχορέστου λαμπαργίας εἰς τὸ νὰ κατακρατήσωσι τῶν πάντων

ὅπως στρέψωσι τὰ πάντα πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, ἐπέβαλον ἱεροσύλον χεῖρα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἑμῶν πράξεις. Παριστῶντες λοιπὸν τὰ πάντα πρὸς Ἑμᾶς ὑπὸ ψευδῆ ἔποψιν, ἐξωθοῦσιν εἰς τὸ νὰ γίνησθε, ἀκουσίως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ὁ συνένοχος, ἢ μάλλον εἰπεῖν ὁ πρωταίτιος ὄλων τῶν καταχρήσεων, ὄλων τῶν ἀθεμιτουργιῶν, ὄλων τῶν ἐγκλημάτων, τῶν καθ' ἡμέραν ὑπ' αὐτῶν πραττομένων ἐν ὀνόματι τῆς Ἑμετέρας Ἀγιότητος!... Τὸ κακὸν κορυφούμενον ἐκ τούτου, λαμβάνον χαρακτῆρα ἔκτακτον καὶ γενικόν, καὶ ἐπεκτεῖνον τὰς ἀλεθρίους αὐτοῦ συνεπειὰς ἐπὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, ἐπὶ τοῦ σύμπαντος Κόσμου, ἐκαπειλεῖ τρομερὰν καταστροφὴν καθ' ὄλων τῶν κοινωνιῶν!... Ἔνεκα δὲ τούτου πᾶς Χριστιανὸς, πᾶς ἄνθρωπος, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ κραυγᾶσῃ καὶ νὰ διεγείρῃ τοὺς πάντας κατὰ τοῦ παγκοσμίου τούτου κινδύνου!...

Οὗτος εἶναι μάλιστα ὁ ἰσχυρὸς λόγος, δι' ὃν τὰ μέλη τῆς ἐν Παρισίοις πολιτικῆς Συνόδου ἠναγκάσθησαν, ἐν ἔτει, 1856, ἐναντίον τοῦ ἀκροσφαλοῦς τῶν περιστάσεων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, νὰ σύρῳσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ αὐτῶν συνεδρίου τὴν Ῥωμαϊκὴν Κυβέρνησιν, νὰ ἐξετάσωσι, νὰ δικάσωσι καὶ νὰ κατακρίνωσι τὴν διαγωγὴν αὐτῆς, χωρὶς καὶ νὰ καλέσωσιν Ἑμᾶς πρὸς ὑπεράσπισιν, καὶ νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τὴν Ἑμετέραν Ἀγιότητα μετὰ ῥύθμισεις ἀναποφεύκτως ἀναγκάσις!... Καὶ δὲν ἦτον ὁ Μωαμεθανὸς πληρεξούσιος τοῦ Σουλτάνου, ἢ Διαμαρτυρουμένη Ἀγγλία ἢ ἡ Ὁρθόδοξος Ῥωσσία, εἴτε ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας, τοῦ ὑπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας σχεδὸν ἀφωρισμένου κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ἢ τέλος ἀπλοῦν τι μέρος τῆς συνελεύσεως, ὁ προτείνας τὴν ἐπίσημον ταύτην εἰσαγωγὴν τῆς Ἀγίας-Ἐδρας!... Ἄλλ' οὗτος ἦτον ὁ Πρόεδρος τῆς μεγάλης ταύτης Πολιτικῆς Συνόδου, ὁ πληρεξούσιος τῆς Γαλλίας, τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τῆς Ἐκκλησίας,

ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ Ναπολέοντος Γ', τοῦ διὰ παντὸς μέσου ὑπερμάχου τούτου Προστάτου τῆς Παπικῆς ἐξουσίας! . . . Ἐπὶ τοσοῦτον ἐνομίζοντο ἔκτοτε ἀναπόφευκτοὶ καὶ κατεπεύγουσαι αἱ εἰς Ῥώμην μεταρρυθμίσεις, ὡς ἐξέθετο πρὸς Ὑμᾶς τοὺς λόγους καὶ τὰς περιστάσεις ταύτας, ἐν τῷ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Ἰουνίου 1856, ἐκ Παρισίων σταλέντι Ὑπομνήματί μου.

Ἄλλ' ὁ κακὸς δαίμων τοῦ Βατικανοῦ παρεμπόδισεν Ὑμᾶς, Ἀγιώτατε Πάτερ, τοῦ νὰ λάβητε ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὴν σοβαρὰν ἐπίσημον ταύτην εἰδοποίησιν τῶν Δυνάμεων! . . . Οἱ Ὑμέτεροι κόλακες παρέστησαν Ὑμῖν ὅτι, καὶ τὰ διὰ τοῦ ρηθέντος ὑπομνήματός μου προτεινόμενα σχέδια μεταρρυθμίσεων ἦσαν χίμαιραι Ἀνατολικῆς φαντασίας καὶ Μαζικαὶ εἰσηγήσεις! . . . Ὁ Ἐπαρχὸς τῆς Προπαγάνδας Καρδηνάλιος Βαρναβῶ ἐπανελάβε μετὰ στόμφου τὸν ἐκ τῆς ἱεράς Γραφῆς διαστρεβλωθέντα ἀρχαῖον αὐτοῦ εἰρμόν "Δὲν εἶναι εἰσέτι καιρὸς νὰ ἀνοικοδομησωμεν τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου" ἀποτολμῶν μάλιστα νὰ προστρίβῃ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα τὴν γνωμοδότησιν ταύτην! . . . Ὁ δὲ Καρδηνάλιος Ἀντωνέλλης περιεφρόνησεν ὁμοίως τὰς σωτηριώδεις εἰσηγήσεις, ἅς ἐξέθετο αὐτῷ, ἐν τῇ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Δεκεμβρίου 1858 ἐπιστολῇ μου, περὶ τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἔνθα ἔγραφον αὐτολεξεί ὅτι, ἡ Παπικὴ ἐξουσία καθεὺδὲι ἄφροντις ἐπὶ ἐτοίμου νὰ ἐκραγῇ Ἡφαιστίου! . . . Ἀπ' ἐναντίας ἐπειθανάγκασαν Ὑμᾶς ὅτι ὀφείλετε νὰ περιορισθῆτε εἰς παντελῆ ἀπραξίαν καὶ νὰ περιμείνητε νὰ ἐνεργήσῃ ὁ χρόνος! . . . Ἠκολουθήσατε λοιπὸν, Ἀγιώτατε Πάτερ, τὴν ὀλεθρίαν ταύτην συμβουλὴν, καὶ ὁ χρόνος ἔπραξε μετ' αὐτὸν ὅτι συνήθως πράττει εἰς τοιαύτας περιστάσεις! . . . κατέστρεψε τὰ πάντα! . . .

Αὕτη εἶναι, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἡ σημερινὴ δυσάρεστος ἐσις τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, θέσις ἀληθῶς ἀξιοθρήνητος,

λίαν δύσκολος καὶ ἤτις θλίβει τὴν ψυχὴν ὅλων τῶν ἀληθῶν φίλων Ὑμῶν!...

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἀρχαίων ἡμῶν ἐργασίων ἐπὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, κύριον ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐπιστολῆς μου.

Γνωρίζετε, Ἀγιώτατε Πάτερ, τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, αἰτινες, ἐν ἔτει 1856, μ' ἐβίασαν ὅπως, τῇ Ὑμετέρα ἐγκρίσει, ἀναβάλω εἰς ὀλιγώτερον δυσμενῆ ἐποχὴν τὸ θρησκευτικὸν μέρος τοῦ Προγράμματος Ὑμῶν τοῦ 1853, περιορισθῶ δὲ διὰ τινα καιρὸν εἰς μόνον τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ μέρος. Καὶ εἶχον μὲν ἀρκούντως πληροφορηθῆ ἐκ τῆς τότε ἐν Ῥώμῃ ἀνηχούστου διαγωγῆς τῶν διευθυνόντων τὴν Προπαγάνδαν ὅτι, ὁ ἀμετάτρεπτος καὶ μοναδικὸς σκοπὸς τῶν ἀνθρώπων τούτων ἦτο νὰ μεταστρέψωσι τὸ μέγα ἡμῶν ἔργον εἰς ποταπὴν κερδοσκοπίαν!... ἀλλ' εἴμην πεπεισμένος, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θέλει ἐπιτρέψει τὴν παντελῆ καταστροφὴν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πρωτοθρόνου τῶν Ἀποστόλων! Μολονσοῦτο δὲν ἤλπιζόν ποτε ὅτι τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος θέλει μὲ χορηγήσει καὶ τὴν χάριν τοῦ νὰ ἴδω ἐπαναληφθεῖσαν παρ' Αὐτῆς τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, ἐν τῷ μέσῳ μάλιστα τοσοῦτον σοβαρῶν περιστάσεων, τὴν μεγαλοργὸν ταύτην ἐπιχείρισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς Ὑψίστου Βουλῆς, ἔργον δὲ ὁ ὑπέστην ἐκουσίως τοσαύτας μακρὰς καὶ ἐπιτόνους ἐργασίας, τοσαύτας καταδρομὰς, τοσοῦτους κινδύνους!...

Ἡ ἀπροδόκητος αὕτη ἀγγελία ὤφειλε λοιπὸν νὰ ἤχησιν εἰς ὅλας τὰς πτυχὰς τῆς καρδίας μου!... ἔχυσα δάκρυα ἀγγαλλιάσεως καὶ ἀπέβηνα πρὸς τὸν Ὑψίστον εὐχαριστηρίου εὐχας, ἐξαιτούμενος ἐνταυτῷ συγχώρησιν διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν εἰς ἣν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὑπέπεσα, ὡς ὁ Πέτρος ὅτε ἐφοβήθη μὴ καταποντισθῆ ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰ καὶ χερσαγωγούμενος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος!...

Ἡ ἰδέα μάλιστα τοῦ νὰ μεταβῶ ἀμέσως εἰς Ῥώμην,

καὶ πεσῶν εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος ν' ἀφοσιώσω ἐκ νέου εἰς Αὐτὴν τὴν συνέργειάν μου εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἔργου, διήλθε διὰ τοῦ λογισμοῦ μου κατὰ τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς χαρᾶς μου!...

Ἀλλὰ σκέψις φυσικὴ, ἀκαταμάχητος καὶ ἀδυσώπητος, ἐπελθοῦσα ἐν τῷ ἅμα, ἀνεχαίτισε τὴν στιγμιαίαν ταύτην παραφορὰν, καὶ μὲ κατεκρήμνισεν εἰς τὴν προτέραν μου θλίψιν!... Ἀνετόλησα εἰς τὸν νοῦν μου, Ἀγιώτατε Πάτερ, τὰ θαυμαστά μέτρα ἃ εἶγομεν λάβει κατὰ τὴν τότε ἐποχὴν περὶ τοῦ μεγάλου τούτου σκοποῦ καὶ τὴν ὑφ' ὅλων τῶν φρονίμων ἔγκρισιν τῶν διαβημάτων ἡμῶν!... ἐστάθμισα ἀκολούθως τὴν ὑπάρχουσαν ἀκαταλόγιστον διαφορὰν μεταξὺ τοῦ τελεσιουργικοῦ τῶν μεγάλων ἐκείνων μέτρων τοῦ 1853, καὶ τῆς σμικρότητος τῶν ὧν ἢ ἐν τῇ Προπαγάνδα νεοσύστατος Ἐπιτροπὴ δύναται σήμερον νὰ ἐπιληφθῇ!... παρελλήλιστα μάλιστα τὴν θλιβεράν ἐντύπωσιν, ἣν ἡ εἰδήσις τῆς ὑπὸ τῆς Προπαγάνδας διευθύνσεως τοῦ τοιοῦτου ἔργου ἐπροξένησεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ δημοσίου, πρὸς τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν γενικὴν ἐπιδοκιμασίαν ὅλης τῆς Χριστιανωσύνης!... ἔλογαρίασα τέλος πάντων ὅτι πρὸς πάσας ἐκεῖνας τὰς δυσκολίας — καθ' ὧν, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, Ἀγιώτατε Πάτερ, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ θριαμβεύσωμεν!... καὶ ἅς ἡ Προπαγάνδα τῆς Πίστεως εἶχε τότε διεγείρει κατὰ τοῦ ἔργου ἡμῶν, ὡς ἐπαπειλούσης τῆς ἀληθοῦς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐμπορίου τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καταστημάτων αὐτῆς **ΤΟ ΧΡΥΣΟΤΟΚΟΝ ΣΧΙΣΜΑ!**... Ἐλογαρίασα, λέγω, ὅτι πρὸς τὰς ἀνυπερβλήτους ἐκεῖνας δυσκολίας, αἱ σημεριναὶ περιστάσεις παρουσιάζουσι προσέτι καὶ ἄλλας πολὺ δυσχερεστερας καὶ μᾶλλον δυσκαταμαχῆτους!...

Ἐνεκα τούτου, ἐνόμισα ὅτι χρέος ἔχω πρὸ παντὸς νὰ ὑπενθυμίσω καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα τὰς περιστάσεις ταύτας καὶ καθυποβάλλων εἰς Αὐτὴν τὰς ταπεινάς μου πα-

ρατηρήσεις, νά καθικετεύσω ὅπως εὐαρεστηθῆ νά σκεφθῆ σπουδαίως περὶ τοῦ πράγματος.

Ἐνθυμεῖσθε, Ἀγιότατε Πάτερ, ὅτι μεταξὺ τῶν τότε ἐγκριθεῖσων βάσεων καὶ τῶν ληθθέντων μέτρων, ἐφ' ὧν στηρίζομενοι ἠλπίζομεν ὅτι θέλομεν κατορθώσῃ τὴν πραγματοποιήσῃ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τὰ κυριώτερα ἦσαν τὰ ἀκόλουθα.

Α. Ὅτι, τὸ μέγα τοῦτου ἔργον δὲν δύναται νά ἐκτελεσθῆ, διακηρυχθῆ καὶ κατασταθῆ ὑποχρεωτικόν δι' ὅλην τὸν χριστιανικὸν Κόσμον, εἰμὴ διὰ συγκροτήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Β'. Ὅτι, ἐπειδὴ ὁ κανονισμὸς τῶν δογμάτων, θρησκευτικῶν τελετῶν, τάξεων καὶ ἐθίμων τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ αἱ εἰς τὴν Διεύθυνσιν αὐτῶν ἀναγκαῖαι νά εἰσαχθῶσι διαφοραὶ μεταρρυθμίσεις ἀνήκουσι δικαιοματικῶς εἰς μόνην τὴν ἐξαιρετικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δὲν δύναται ἐπομένως νά γένη λόγος περὶ οὐδενὸς τούτων, πρὸ τῆς συγκαλέσεως καὶ ἔξω ταύτης τῆς μόνης Νομοθετικῆς Συνελεύσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Γ'. Σκεφθέντες ὅτι, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὑπάρχει ὅλως ἀδύνατον νά κατορθώσωμεν τὴν Ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν χωρὶς τῆς συμπράξεως τῆς Πολιτικῆς, ἀφοῦ ἀπεδείξαμεν εἰς τὸ Δ'. μέρος τοῦ βιβλίου ἢ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἐντελοῦς συνεννοήσεως τῶν δύο τούτων ἐξουσιῶν, ἐσχηματίσαμεν τὸ σχέδιον τοῦ νά παρακαλέσωμεν τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα Ναπολέοντα τὸν Γ', ἢ τὴν Α. Μ. τὸν μακαρίτην Νικόλαον τὸν Α', ὅπως εὐαρεστηθῆ νά προκατάρξῃ τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου, συγκαλῶν, κατὰ τὴν συνήθη ἐθιμοταξίαν, Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ὡς ἔπραττον τὸ πάλαι οἱ Χριστιανοὶ Αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ὁ μέγας, ζῆλος, δι' οὗ ὁ Ῥωμαῖκός Κλῆρος συνήργησε δραστηρίως εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Θρό-

νου τῆς Γαλλίας ἀνάβασιν Ναπολέοντος τοῦ Γ', εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος ἐπὶ τοῦ πρώτου τῶν δύο τούτων Ἡγεμόνων. Ὡς δὲ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Νικόλαον, εἶχομεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐμπιστευτικὰς συνδιαλέξεις, αἱ ἢ Α. Μ. εἶχε λάβει μετὰ τοῦ Πάπα Γρηγορίου τοῦ ΙΣΤ, καὶ ὧν ὁ Καρδηνάλιος Λαμπρουσκίνης ἐγκατέλιπεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης. ἐν τοῖς μυστικοῖς αὐτοῦ χειρογράφοις, ἐπὶ τοσοῦτον περίεργα ἀποσπάσματα.

Δ'. Ὡς πρὸς τὴν πόλιν ὅπου ἡ τοιαύτη Σύνοδος ὄφειλε νὰ συγκροτηθῆ, ἡ Ὑμέτερα Ἀγιότης, βασιζομένη ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ Σωτῆρος "ὅπου ἂν ὧσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ καὶ ἐγὼ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν" ἐθεώρει τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς ἐπουσιῶδες ἀπ' ἐναντίας ἦτον ὅλως πεπεισμένη, ὅτι, ἡ Σύνοδος αὕτη ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ εἰς ὅποιονδήποτε μέρος τοῦ Κόσμου, ἀλλ' ὅπου τὰ διάφορα μέλη τοιαύτης μεγαλοπρεποῦς δημηγύρεως ἤθελον ἔχει πάσας τὰς κατὰ τοιαύτας περιστάσεις ἀπαιτούμενας ἀσφαλείας ἐκ μέρους τῆς ἐγγχωρίου Κυβερνήσεως καὶ τῶν καθεστώτων νόμων.

Ε'. Ἐν ἔτει 1855 ἐσυστήσαμεν ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἑταιρίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἦτον ἰδιαιτέρως ἐπιφορτισμένη νὰ προετοιμάσῃ καὶ νὰ διευθύνῃ πάντα ταῦτα τὰ πρὸς συγκάλεσιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀναγκαῖα μέσα.

ΣΤ'. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Κανονισμοῦ ταύτης τῆς Ἐπιτροπῆς με ἐδίδοε τὴν διὰ βίου Προεδρείαν, καὶ προσδιώριζε τὰ λοιπὰ δώδεκα μέλη αὐτῆς εἰς δύο Καρδηνάλιους, δύο Πρίγκιπας λαϊκοὺς καὶ δύο Σοφοὺς, ἐπίσης λαϊκοὺς, δύο Κοσμικοὺς Ἐπισκόπους, καὶ ἀνὰ ἓνα Θεολόγον ἐξ ἐκάστου τῶν τεσσάρων πρωτίστων ταγμάτων τοῦ Κανονικοῦ Κλήρου τῆς Ῥώμης.

Ζ'. Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κανονισμοῦ διέταττεν ὅτι, μετὰ

τὸν θάνατόν μου, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ θέλει ἐκλέξει κατὰ πλειοψηφίαν τρεῖς ὑποψηφίους, ὧν τὰ ὄνόματα θέλει καθυποβάλλει πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα, ἧτις θέλει ὀνομάσει ἓνα τῶν τριῶν τούτων διάδοχόν μου εἰς τὴν Προεδρείαν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ αὐτὸ μέτρον εἶχε ληφθῆ καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ με ἀντικαταστήσῃ εἰς τὰ χρέη τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐταιρίας.

Η'. Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ βηθέντος Κανονισμοῦ διέταττε νὰ παρακαλέσῃ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα, νὰ βάλῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν ἐπὶ τῶν ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΘΙΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ, κατὰστημα προορισμένον διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς διατηρήσεως τῶν ἐθιμῶν καὶ τάξεων τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν. μεταπεσὼν ἀπὸ τινος καιροῦ εἰς ἀχρησίαν.

Θ'. Ἀνετίθετο ἐπίσης εἰς τὴν βηθεῖσαν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ νὰ ζητήσῃ τὰ κατάλληλα μέσα, δι' ὧν γράφουσα πρὸς τοὺς διαφόρους Πατριάρχας τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ πρὸς τὰς Διοικητικὰς Συνόδους Πετροπόλεως καὶ Ἀθηνῶν, νὰ παρακαλέσῃ τὰς ἀρχὰς ταύτας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ συστήσωσιν ὁμοίως τοιαύτας Ἐπιτροπὰς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν μέρη.

Ι'. Ἡ βηθεῖσα Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ παρηγγέλλετο ὁμοίως, ἵνα παρακαλέσῃ τὰς ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν συστηθεῖσας ταύτας Ἐπιτροπὰς, καθὼς καὶ τὰς τῶν Διαμαρτυρουμένων, ἐὰν καὶ οὗτοι θελήσωσι νὰ συστήσωσι τοιαύτας, νὰ ἐξακολουθῶσι συνεννοοῦμεναι δι' ἀλληλογραφίας μετ' αὐτῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐργάζωνται ἐκ συμφώνου εἶλαι αὐται αἱ Ἐπιτροπὰι εἰς τὴν συγκάλεισιν τῆς μελετωμένης Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΙΑ'. Περιπλέον ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης διεκήρυξε, διὰ τοῦ ἐν τῇ Προπράξινδι ἐπισημῶς δημοσιευθέντος Συγγράμ-

ματός μου, τὴν Ὁρθοδοξίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ταυτότητα τῶν δογμάτων αὐτῆς ὡς πρὸς τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς, τὴν μὴ ὑπαρξιν σχίσματος μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὅτι, ὁ ὑπάρχων μεταξὺ αὐτῶν χωρισμὸς, προῆλθεν ὄλως διόλου ἀπὸ συμφέροντα ἀπλῶς καὶ μόνον κοσμικά.

ΙΒ'. Ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης εἶχεν ἐπίσης ἀναγνωρίσει διὰ τοῦ ρηθέντος Συγγράμματος ὅτι, ἡ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἀντιπάθεια καὶ τὸ νομιζόμενον σχίσμα ἐπήγασαν καὶ διατηροῦνται μέχρι σήμερον ἕνεκα τῶν αὐτῶν κοσμικῶν συμφερόντων, καὶ ἕνεκα τῆς ἀμαθείας καὶ ἀνικανότητος τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἱεραποστόλων τῆς Ῥωμαϊκῆς Προπαγάνδας. Παρεδέχθητε λοιπὸν, Ἀγιώτατε Πάτερ, τὸ σχέδιον τοῦ νὰ παυθῶσι, καθ' Ὑμετέραν Ὑψηλὴν διαταγὴν, πάντες οἱ ἱεραπόστολοι οὗτοι καὶ νὰ ἀντικαταστηθῶσι διὰ μελῶν τῆς Χριστιανικῆς Ἐταιρίας, οἱ τινες νὰ κηρύξωσιν εἰς τοὺς Ἀνατολικοὺς Χριστιανοὺς, μόνον καὶ μόνον τὴν ταυτότητα τῶν δογμάτων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνώσεως ὄλων τῶν Χριστιανῶν διὰ τῆς συγκαλέσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΙΓ'. Ἐπὶ τέλος ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἔστερξε νὰ συμπεριλάβωμεν καὶ τοὺς Διαμαρτυρομένους ὡς μέλη τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρίας, ὡς εἰς τὸν, ἐν ἔτει 1853, δημοσιευθέντα Κανονισμὸν αὐτῆς φαίνεται.

Ταῦτα καὶ ἄλλα παρόμοια ὑπῆρξαν τὰ σοβαρὰ καὶ εὐλικρινῆ μέσα, δι' ὧν ἠλπίζομεν, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὅπως κατορθώσωμεν τὴν συγκαλέσιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἐπο-

μένως τὸ μέγα Ἡμῶν ἔργον τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν!...

Ἄλλ' εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις, ὅποια τυαυτὰ ἦ ἀλλὰ ὀπωσοῦν κατάλληλα μέτρα δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἢ ἐν τοῖς κόλποις τῆς Προπαγάνδας συστηθεῖσα διαρκῆς Ἐπιτροπὴ, πρὸς κατόρθωσιν τοῦ ἰδίου τούτου σκοποῦ; ... Τίς ἀκούσει τῆς φωνῆς αὐτῆς, ἐν ᾧ σύμπας ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι, ὁ ἐξ ἀρχῆς μοναδικὸς σκοπὸς τῆς Προπαγάνδας ὑπῆρξε τὸ ν' ἀνατρέφῃ, κατὰ τὸ ἰδιότροπον αὐτῆς σύστημα τοῦ ἀποκλειστικοῦ Λατινισμοῦ, νέους ἐξ ἔθλων τῶν μερῶν τοῦ Κόσμου, ὅπως μετὰ ταῦτα πέμψῃ αὐτοὺς ὡς Ἐπισκόπους καθ' ἕλλη τὴν Ἀνατολὴν, εἰς τὴν Ῥωσσίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν καὶ ἄλλα διάφορα μέρη, Χριστιανικὰ μὲν, ἀλλὰ μὴ ὑποκείμενα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τῆς Ῥώμης δικαιοδοσίαν, ἐκεῖνα δηλαδὴ, ἀτινα ἡ Προπαγάνδα ἐνασμενίζεται νὰ ὀνομάζῃ τῶν ἀπίστων; ... Τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἡ λεγομένη αὕτη Προπαγάνδα, ἦτοι ἐξ ἀπλῶσις τῆς πίστεως, παρατείνουσα ὡς ἄλλος Προκρούστης, διὰ τούτων τῶν μαθητῶν αὐτῆς, τὰς ἐθιμοταξίας τῶν μὲν καὶ συντέμνουσα τὰς τῶν δὲ, προσπαθεῖ πάσαις δυνάμεσι νὰ φθάσῃ εἰς τὸ νὰ ἐξισώσῃ ἕθλον τὸν κόσμον πρὸς τὴν σιδηρᾶν κλίνην τοῦ δμοιομόρφου αὐτῆς Λατινισμοῦ καὶ οὕτω νὰ μεταστρέψῃ πρὸς ἴδιον ἑαυτῆς ὄφελος ἔθλους τῆς Γῆς τοὺς Πατωλοὺς; ... Δύναται τίς ποτε νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ναπολεὼν ὁ Γ', δικαίωματι καὶ κατὰ χρέος ὑπερασπιστῆς ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΤΟΥ ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΑΝΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ, θέλει ποτὲ ἀποφασίσει νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προκατάρξεως ἔργου διευθυνομένου ὑπὸ τῆς Προπαγάνδας, ἥτις προσπαθεῖ ἡμέρας καὶ νυκτὸς πῶσνὰ στερήσῃ νὴν Γαλίαν τῶν ἐνδόξων τούτων μνημείων τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς

Χριστιανισμῶν; ... ἢ εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῆ τις ποτὲ ὅτι, ὁ Ὀρθοδοξότατος Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας θέλει χορηγήσει τὴν ὑψηλὴν Αὐτοῦ προστασίαν εἰς τοιαύτας σκανδαλώδεις βραδουργίας, ἐποίας καὶ οἱ φανατικώτεροι Ὑπερἄλπιοι δὲν ἤθελάν ποτε στέρξει νὰ ὑποστηρίξωσιν ἀναφανδόν; ...

Δὲ ὅλους τούτους τοὺς λόγους, Ἀγιώτατε Πάτερ (λέγω τοῦτο πρὸς Ὑμᾶς μετὰ μεγάλης τῆς ψυχῆς μου θλίψεως, ἀλλ' εἶναι ἡ αὐτόχρημα ἀλήθεια!...) ὅλος ὁ κόσμος ἐξέλαβε τὴν σοβαρὰν ταύτην εἶδῃσιν τοῦ ρηθέντος Παπικοῦ θεσπίσματος, ὡς πλαστὸν τηλεγράμμα, διαδοθὲν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς τηλεγραφικῆς εταιρίας Χάβας, πρὸς κερδοσκοπικὴν ὕψωσιν ἢ ἐκπεσμὸν τῶν βαμβακίων τῆς Ἀμερικῆς!...

Ἰδοὺ ὁ κύριος λόγος δι' ὃν ἄλλοπρόσαλλοι φῆμαι, ἐκάστη θλιβερωτέρα τῆς ἄλλης, διεδόθησαν ἐξ ἐκείνης τῆς στιγμῆς εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ διατρέχουσι καὶ ἐπικρίνονται εἰς τοὺς πολιτικοὺς κύκλους καὶ καθ' ὅλας τὰς συναστροφὰς ὄλων τῶν κλάσεων τῆς κοινωνίας!... Οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι, ὁ Καρδινάλιος Βαρναβῶ ἀπιτόλησε νὰ παρακινήσῃ τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα εἰς τὴν πράξιν ταύτην, ἐνθαρρῦνθεις ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ κινήματος τινῶν Βουλγάρων, οἵτινες διὰ νὰ ὑπεκφύγωσι τὰς συνήθεις καταπιέσεις Ἀρχιερέων τινῶν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βυζαντίου, ἐν τῇ ἀπελπησία αὐτῶν ἐπρόφερον ἐνώπιον τῆς Προπαγάνδας τὴν μυστηριώδη φράσιν τοῦ ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὸν Πάπαν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπαραλλάχτως ὡς τὸ πάλαι, διὰ ν' ἀπαλλαγθῶσι τῶν κακώσεων τῶν Τούρκων Πασσάδων, ὡμολόγουν ἐνώπιον τοῦ Μουφτῆ, ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὸν Μωάμεθ ὡς Προφήτην τοῦ Θεοῦ!... Ἄλλοι παρατηροῦσιν ὅτι, ἢ Αὐτοῦ Ὑψηλο-ἱερότης ὁ Καρδινάλιος Βαρναβῶ, μετὰ καὶ ἄλλων περιστατικῶν, ὤφειλε τοῦλάχιστον νὰ ἐνθυμηθῆ

καὶ τὴν πρόσφατον κατασχόνην, ἣν ἡ Προπαγάνδα ὑπέστη ἐπὶ τοῦ συμβάντος τῆς δῆθεν συγκατατάξεως εἰς τὴν Προπαγανδικὴν ἐνότητα τοῦ Βουλγάρου Ἰωσήφ Σοκόλσκη, δε, προχειρισθεὶς ὑπ' αὐτῆς Πατριάρχης τῆς Βουλγαρίας, κατέφυγεν εἰς τὴν Ῥωσσίαν, πρὶν ἀκόμη νὰ ἐγκαθιδρυθῆ εἰς τὴν ἀνυπόστατον ταύτην αὐτοῦ θέσιν!... Ἄλλοι κατηγοροῦσι πικρῶς τὸν βηθέντα Ἐπαρχον, ὡς παραβιάσαντα τὴν ἱερὰν χεῖρα τῆς Ἑμετέρας Ἀγιότητος εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ τὸν ἐπὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐθίμων Σύλλογον, τὸ μόνον τοῦτο προπύργιον, ὃ καθιδρυτῆς αὐτοῦ, εἰς τῶν περιφανεστέρων Παπῶν, εἶχεν ἀνεγείρει ἐν Ῥώμῃ κατὰ τῶν ἐκ συστήματος ἐπιβούλων ἐφύδων τῆς Προπαγάνδας!... Ἄλλοι τέλος ἀποδίδουσιν εἰς τὸ νέον τοῦτο Παπικὸν θέσπισμα σκοποὺς ὅλους διόλου πολιτικοὺς, δι' ἄσχυριζόμενοι ὅτι, ἡ Ἑμετέρα Ἀγιότης κατέφυγεν εἰς τὴν πανουργίαν ταύτην, διὰ νὰ ἀθροίσῃ εἰς Ῥώμην ὅλους τοὺς Καθολικοὺς Ἐπισκοποὺς τοῦ κόμματος Αὐτῆς καὶ, ἀποσπῶσα αὐτοὺς ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτῶν, Ἠγεμόνων νὰ συνομώτῃ μετ' αὐτῶν κατὰ τῆς Ἰταλικῆς ἐνότητος καὶ ὑπὲρ τῆς Κοσμικῆς τῶν Παπῶν ἐξουσίας!... Ἡ δὲ βραδιουργία αὕτη ἀναπολεῖ, λέγουσιν, εἰς τὸν νοῦν ἐκάστου τὴν ἡ Ἁγία-Ἐδρα μετεχειρίσθη καὶ ἐν τῇ ἐν Ῥώμῃ, ἐν ἔτει 1854, Συνελεύσει τῶν Καθολικῶν Ἐπισκόπων, κηρύττουσα ὅτι, αἰτία τῆς συνλεύσεως ἐκείνης ὑπῆρχε δῆθεν τὸ νὰ καθιερώσῃ τὸ νέον δόγμα τῆς Παρθένου, ἐν ᾧ ὁ μυστικὸς σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως τῶν Ἀρχιερέων τούτων ἦτο, τὸ νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀλάσθαστον τοῦ Πάπα, σκευωρία παράνομος, καθ' ἧς διαμαρτυρήθησαν, διαρκούσης ἐτι τῆς συνεδριάσεως, δύο Ἀρχιερεῖς, ὁ μὲν Γάλλος ὁ δὲ Γερμανός, λέγοντες ὅτι, ἀπεπειράθησαν νὰ ἐξαπατήσωσιν αὐτοὺς μετὰ δολιότητος!...

Οἱ Σκεπτικοὶ μάλιστα παρατηροῦσιν ὅτι, ἡ πολιτικὴ

τοῦ Βατικανοῦ ἐξελέξατο ὡς πρόφασιν τῆς ἤδη συγκαλέσεως τῶν ὑπεραλίπων Ἐπισκόπων, ἀντικείμενον ἀλλότριον τῆς Ἐκκλησίας, τὸν κανονισμόν δηλαδή τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ μαρτυρησάντων Ἰησουϊτῶν!.. Διότι ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι, οἱ αἰδέσιμοι οὗτοι Πατέρες κατεδικάσθησαν καὶ ἐθανατώθησαν εἰς Ἰαπωνίαν, ὄχι διότι ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶχον κατορθώσει νὰ λάβωσι τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς ἐπιτοπιοῦ Ἀρχῆς, ἀλλὰ, διότι ὁ Ἡγεμὼν τοῦ τόπου τούτου εἶχεν ὀργισθῆ κατ' αὐτῶν, ἕνεκα τοῦ ὅτι ἐπέβαλον ἐπὶ τῶν νεοφύτων χριστιανῶν φόρους ὑποχρεωτικούς πρὸς ὄφελος τοῦ ἑαυτῶν τάγματος, συστήσαντες οὕτω ξένον Κράτος ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ αὐτοῦ, ἀμάρτημα θανάσιμον, οὗ ἕνεκα ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἠφόρησε Σίμωνα τὸν Μάγον.

Μολαταῦτα, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τοῦ ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ δημόσιαι κατακραυγαὶ ἤθελον κατασιγασθῆ, καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ διαδοθεῖσαι φῆμαι ἤθελον ἀποδειχθῆ ψευδεῖς, ἐπὶ τῇ παραδοχῇ πρὸς τοῦτοις τῆς ιδέας τοῦ ὅτι εἰς τῶν δύο ῥηθέντων Αὐτοκρατόρων, ἡ ἀμφοτέροι ὁμοῦ ἤθελον στέρξει νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς προκατάρξεως τοῦ ἔργου, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καρδηνάλιου Ἐπάρχου τῆς Προπαγάνδας, ποῦ δύναται ἐπὶ τῆς ἐνεστῶσης ἐποχῆς νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ ἐνδιατρίψῃ προσηκόντως ἡ τοιαύτη Σύνοδος;...

Εἶναι βεβαίως ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις ὅτι τοιαύτη Σύνοδος δύναται σήμερον νὰ συγκαλεσθῆ εἰς Ῥώμην!.. Πρῶτον διότι οἱ Ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι ἔγκριτοι Σοφοὶ τῆς Ἰταλίας δὲν θέλουσιν ἀποφασίσει ποτὲ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Ἀγίας-Ἐδρας, ἕνεκα τῶν πολιτικῶν διχονοιῶν, αἵτινες κατασπαράττουσαι τὴν πατρίδα τῆς Ἡμετέρας Ἀγιότητος διαιροῦσι τὸν καθολικὸν κληρὸν τῆς Ἰταλίας εἰς δύο ἐχθρικά στρατόπεδα!.. καὶ δεύτερον, διότι ἡ Ἁγία Πόλις, κατεχομένη στρατιωτικῶς ὑπὸ ξένων στρατευμάτων, καταντήσασα τὸ καταγώγιον τῶν κακούργων, τῶν ραδιούργων καὶ

τῶν φιγάρων, καὶ στερημένη δημοσίας ἠθικῆς, θρησκευτικῆς διαγωγῆς, κοινωνικῶν ἀρχῶν καὶ δικαίων, καὶ πάσης τάξεως διοικητικῆς, εὐρίσκεται προσέτι κατὰ τὴν παραμονὴν ἀναποφεύκτου πολιτικῆς ἐπαναστάσεως!... Ἐν ᾧ καιρῷ λοιπὸν ἢ Ὑμετέρα Ἀγιότητος, ἀπολέσασα πᾶσαν ἐλπίδα, σκέπτεται καὶ σχεδιάζει πῶς νὰ κατορθώσῃ νὰ δραπετεύσῃ καὶ δευτέραν φορὰν ἐκ τῆς Ῥώμης, εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον νὰ προτείνωμεν εἰς τὰ ἐξοχα μέλη τῆς σκοπούμενης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, νὰ ἔλθωσι διὰ νὰ συνεδριάσωσιν εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος;...

Ἡ μόνη πόλις τῆς Ἰταλίας ὅπου οἱ μέλλοντες νὰ συγκροτήσωσι τὴν Οἰκουμενικὴν ταύτην Σύνοδον, ἄνδρες διαφόρων θρησκευτικῶν ἰδεῶν καὶ παντοίων πολιτικῶν ἀρχῶν, ἠδύνατο ἀκόμη νὰ συνέλθωσι καὶ νὰ ἐνδιατρίψωσι μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ μετὰ πλήρους ἀνεξαρτησίας, εἶναι ἡ πόλις τοῦ Τουρίνου!... Οὐδεμία ἀμφοβολία ὅτι, ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας θέλει κατατάξει μετὰ τῶν εὐτυχεστέρων ἡμερῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐκείνην, καθ' ἣν, γονυπετῆς ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, θέλει καταξιοθῆ νὰ ξενίσῃ Ὑμᾶς, Ἀγιώτατε Πάτερ, εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Τουρίνου καὶ νὰ ῥυθμίσῃ ἐνταυτῶ, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Πρωτευούσης Αὐτοῦ, τὸ ζήτημα τῆς Ἰταλίας, τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων Ὑμῶν πατρίδος!... Ἐνθυμεῖσθε μάλιστα, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὅτι Ὑμεῖς ἤρχισατε, ἐν ἔτει 1847, τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ περικλεῆς αὐτοῦ πατὴρ Κάρολος-Ἀλβέρτῆς δὲν κατώρθωσαν ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ πατριωτικὸν ἔργον τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος!... Ἀλλὰ πῶς θέλετε τώρα πράξει, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὅπως ὑπεκφύγητε τὴν κακόβουλον ἐπιβρόχην τῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἀνθαιρέτως παιδαγωγούντων Ὑμᾶς Δεσποτῶν;.. Αἱ μέλανες αὐταὶ ψῆφοι τοῦ Συντάγματος τοῦ 1847, διὰ νὰ κατασ-

τρέψωσι τὸ μέγα τοῦτο Ὑμῶν ἔργον, ἐπειθανάγκασαν Ὑμᾶς, ἐν ἔτει 1848, κατὰ τὴν εἰλικρινῆ ὁμολογίαν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, νὰ ἐγκαταλίπητε, ὡς ὁ μισθωτὸς ποιμὴν τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ τεθορυβημένον Ὑμῶν ποίμνιον ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ μεγίστου αὐτοῦ κινδύνου, καὶ ποταπῶς μετημφισμῆτος, νὰ δράπετεύσητε ἀπὸ τὴν Ῥώμην καὶ μεταβάντες εἰς Νεάπολιν νὰ ζητήσητε ἐπονείδιστον ἄσυλον πρὸς τῷ Βασιλεῖ Φερδινάνδῳ!.. Ἀλλ' αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι θέλουσι τάχα ἐπιτρέψει σήμερον εἰς Ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τοῦ ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ἀληθῶς ἀπεπλανήθη, νὰ ἀπέλθῃτε, Ἀγιώτατε Πάτερ, κατὰ τὴν ρητὴν διαταγὴν τοῦ Κυρίου καὶ Διδασκάλου Ὑμῶν, πρὸς ζήτησιν τοῦ ἀπολωλότος προβάτου;... Οἱ ἰδιοτελεῖς Σύμβουλοι τῆς Ἀγίας-Ἐδρας θέλουσὶ ποτε συγκατανεύσει, διότι τὸ Ὑμέτερον ποίμνιον ἐπαπειλεῖται ἢ νὰ κατασφαγῆ συναλλήλως, ἢ νὰ καταβροχθῆ ὑπὸ τῶν λύκων, νὰ θυσιάσωσιν οὗτοι τὰ προσωπικὰ αὐτῶν συμφέροντα, διὰ νὰ ἐπιτρέψωσιν Ὑμῖν, ὅπως θραύσαντες τὰς ἀλύσσους τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὑμετέρας πατρίδος τῆς Ἰταλίας, ἐπαναγάγητε ἀμφοτέρας εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν εὐδαιμονίαν καὶ δόξαν;..

Ἡ φυσικὴ τῶν Γάλλων φιλοτιμία δὲν θέλει ἴσως ἐπιτρέψει εἰς τὸν Ναπολέοντα τὸ νὰ παραδεχθῆ, ἐν ὅσῳ τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα κατέχουσι τὴν Ἀγίαν-Ἐδραν, ὥστε ἡ τοιαύτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος νὰ συγκαλεσθῆ εἰς Παρισίους.

Ἐννοεῖτε δέ, Ἀγιώτατε Πάτερ, τοὺς λογους δι' οὓς ἀποσιωπῶ τὴν Ἀγγλίαν, Πρωσσίαν καὶ τὰ ἄλλα Διαμαρτυρούμενα Κράτη, ὡς καὶ τὴν Αὐστριακὴν Αὐτοκρατορίαν.

Ἀλλὰ καὶ οἱ πρεσβεύοντες τὸν Καθολικισμὸν τόποι τῆς Γερμανίας δὲν εἶναι προτιμώτεροι διὰ τὸν τοιοῦτον σκοπὸν. Ἡ ἔτι ζωηρὰ ἀνάμνησις τῶν Συνόδων τῆς Κωνσταντίας, τῆς Βασιλείας, τῆς Σπύρφου καὶ τῆς Βόρμσσης, ὡς καὶ ἡ τῆς ἐν Βετσαλίᾳ πολιτικῆς Συνόδου, ἤθελον ἴσως ἐνοχλήσαι τὴν

εὐαισθησίαν πολλῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δυτικοῦ Κλήρου.

Ἐπίσης δὲν θέλει εἶσθαι εὐάρεστον εἰς τοὺς Ἀνατολικούς καὶ τοὺς Διαμαρτυρουμένους τὸ νὰ συνέλθωσιν εἰς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ. Πρῶτον, ἕνεκα τῆς ἀναπόλησεως τῶν ἀποτροπαίων ἐγκλημάτων, τῶν εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἐπισήμως ἄλλοτε πραχθέντων ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἱεροκρισίας, καὶ δεύτερον, ἕνεκα τῆς ἀποφράδος ὑπενθυμίσεως τῶν Συνόδων τοῦ Τολέδου καὶ Λούγκου, αἱ παρῆξαν τὴν πρώτην ἀφορμὴν πρὸς τὸν διαμελισμὸν τῆς Ἐκκλησίας!.

Αἱ ἅγιοι πόλεις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἱερουσαλήμ, ὡς καὶ ἡ Νίκαια καὶ Χαλκηδῶν, ὅπου τὸ πάλαι σὺνῆλθον αἱ ἐνδοξότεροι Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, δὲν δύνανται ἐπίσης νὰ παρέξωσι σήμερον τὰ διὰ τοιαύτας Συνελεύσεις ἀπαιτούμενα ἐχέγγυα, διότι αἱ πόλεις αὗται εὐρίσκονται ὑπὸ Μωαμεθανικὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπομένως, Ἅγιε Πάτερ, μετὰ πάσας ταύτας τὰς ἐξαιρέσεις, δὲν μένουσιν ἄλλοι τόποι, ὅπου τοιαύτη Σύνοδος ἠδύνατο νὰ συγκαλεσθῆ ὑποστηκόντως, πλὴν τῶν τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν τῆς Ῥωσσίας πόλεων.

Ἐὰν δὲν ἐφοβούμεν μὴ κατηγορηθῶ δι' ἐθνικὴν μεροληψίαν, ἤθελα συμβουλεύσει τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα νὰ προτιμήσωμεν τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, πλὴν τῆς κλασικῆς αὐτῆς δόξης, ἀναφέρεται προσέτι καὶ εἰς τὰ χρονικά τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, ὡς πόλις ἐπιφανής, ἕνεκα τῆς εἰδικῆς διδασκαλίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ καὶ ὁ νῦν Βασιλεὺς τῆς ἐπικρατείας ταύτης φημίζεται ὡς εἰς τῶν λίαν ἡγαπητῶν τέκνων τῆς Καθολικῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' ὅμως, ἐὰν αἱ μεταξὺ τῆς Ῥώμης τῶν Καισάρων καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐξ ἐθνικῶν ἀντιζηλιῶν πηγάζουσαι παλαιαὶ μνησικαίαι ἐμποδίζουσι τοὺς ὑπεραλπίους τοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀθήνας, διατὶ νὰ μὴ συγκαλέσωμεν

τὴν Οἰκουμένην ταύτην Σύνοδον εἰς Πετρούπολιν; Ἡ Ῥωσικὴ Αὐτοκρατορία μὴ λαβοῦσα ποσῶς μέρος εἰς τὰς ἐρίδας καὶ ἀντιπαθείας τῶν δύο μεγάλων δημοκρατιῶν τῆς Ἀρχαιότητος, ὅν διετήρησεν ἐπομένως κατὰ τῆς Ῥώμης οὐδεμίαν πολιτικὴν ἀντίζηλιαν. Ἀπ' ἐναντίας ὁ στρατὸς τῆς Ῥωσίας, μετὰ τοῦ στρατοῦ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Γενιτσάρων τοῦ Σουλτάνου, ἐπανόρθωσαν, κατὰ τὸ 1799, τὴν καταπεσοῦσαν παπικὴν ἐξουσίαν συγκροτήσαντες, ἐν τῷ Ἀ γ ί ω Γ ε ω ρ γ ί ω πλησίον τῆς Βενετίας, Συνέδριον Καρθηναίων πρὸς ἐκλογὴν Πάπα, ὅπου καὶ ἐψηφίσθη Ἀ κ ρ ο ς - Α ρ χ ι ε ρ ε ῦ ς ὁ Βαρνάβας Κιαραμόντης, γνωστὸς εἰς τὴν Ἱστορίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Πίος Ζ'! Διὸ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Μιλάνου, πρὸς εὐγνωμοσύνην τῆς γενομένης ταύτης χάριτος εἰς τὴν Κοσμικὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀγίας-Ἐδρας, παρελλήλισε τόσον παραδόξως τοὺς τρεῖς στρατηγοὺς τοῦ τριπλοῦ τούτου στρατοῦ, εἰς τὸν λόγον τῆς ὑποδοχῆς, ὃν ἀπέειπεν πρὸς αὐτοὺς, κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν πόλιν, ΠΡΟΣ ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ!. Καὶ ἡ πρόσφατος δὲ εἰς Ῥωσίαν παραδοχὴ Καρθηναίου ἐδρεύοντος εἰς Πετρούπολιν ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Πάπα, ἀποδεικνύουσα ἔτι μᾶλλον τὰς φιλικὰς Ὑμῶν σχέσεις μετὰ τούτου τοῦ Κράτους, πιθανολογεῖ ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Β. εἶναι ἐπίσης εὐδιάθετος νὰ ὑποδεχθῇ ἀξιοπρεπῶς καὶ τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα καὶ τὸν Ῥωμαϊκὸν κληρὸν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς μεγάλης καὶ σεβαστῆς ταύτης Συνόδου. Ἡ Ἱστορία ἀναφέρει μάλιστα τὰς διηνεκεῖς προσπάθειας τῶν Ἡγεμόνων τῆς Ῥωσίας, διὰ νὰ συνενωθῶσι μετὰ πολλῶν ἐκ τῶν Ὑμετέρων προκατόχων περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ἰδίως δὲ Σίξτος ὁ Δ. ν υ μ φ ε ῦ σ α ς κατὰ τὸ ἔτος 1482 μετὰ τοῦ Τζάρου Ἰωάννου τοῦ Γ, τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιτροπευομένην Σοφίαν, ἀνεψιὴν τοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου,

ἀνεγνώρισε ταῦτοχρόνως καὶ τὴν εἰς τοὺς Ἡγεμόνας τῆς Ῥωσσίας, δυνάμει κληρονομίας, μετάβασιν τοῦ δικαιοῦματος, ὃ ἐπέκτηντο οἱ Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες, εἰς τὸ νὰ συγκαλῶσι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους.

Τέλος πάντων, ἂν ἡ χυδαία πρόληψις τοῦ ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας εἶναι ὁ Πάπας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐκφοβῆ τόσον τοὺς Ὑπεραλπίους, ὥστε νὰ ἀποστρέφονται καὶ τὸ νὰ πατήσωσιν ἐπὶ Ῥωστικοῦ ἐδάφους, δὲν ἠδύνατο τάχα, Ἀγιώτατε Πάτερ, νὰ συγκαλεσθῆ ἡ Σύνοδος αὕτη καὶ εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο μεγάλων πόλεων τῶν ἡνωμένων Ἡγεμονειῶν τῆς Ῥουμανίας;... Οἱ κάτοικοι τῶν τόπων τούτων δὲν ἔχουσι πρὸς μέγα αὐτῶν καύχημα τὸ ὅτι κατάρχονται ἀπὸ Λατινικὴν φυλὴν, καὶ πνιναχοῦ τοῦ τόπου δὲν ἀπαντᾷ τις μνημεῖα τῶν κατακτήσεων καὶ τῆς δόξης τῆς ἀρχαίας Ῥώμης;.. Πολλοὶ ἐκ τῶν πάλαι ἐγγχωρίων Ἡγεμόνων τῶν Ἐπαρχιῶν τούτων δὲν συνεζεύχθησαν μεθ' ἡγεμονίδων τῆς Καθολικῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας;.. Καὶ οἱ νόμοι δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Χριστιανικοῦ τούτου Κράτους παρέχουσι ἱκανὰ ἐχέγγυα ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς σεβαστῆς ταύτης ὁμηγύρευς. Ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς Κλῆρος θέλει βέβαια εὐχαρίστως ἐπισκεφθῆ τὸπον, ὃν ἡ Προπαγάνδα ἐτίμησεν ἐσχάτως διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐγκαθιδρύσεως ἑνὸς τῶν εἰς τὸ ὅς τὸ π ο υ ς τ ῶ ν ἀ π ἰ σ τ ῶ ν σ τ ε λ λ ο μ ἑ ν α ν Ἐπισκοπικῶν τοποτηρητῶν αὐτῆς!.. Πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ, τὸ μὲν Ἰάσιον ἐφημίσθη εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν διὰ τῆς ἐν αὐτῷ συγκροτήσεως διαφόρων Τοπικῶν Συνόδων, τὸ δὲ Βουκορέστιον εἶναι σήμερον ἡ πρωτεύουσα νέου Ῥωμαϊκοῦ Κράτους.

Ἀνακεφαλαίων ὅσα ἐξέθεσα ἐνταῦθα, καθυποβάλλω ταπεινῶς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα ὅτι, μόνον διὰ τῆς Συγκαλέσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἰς μίαν τῶν ὧν ἐνταῦθα ἀνέφερα πόλεων καὶ ἐπὶ τῶν βάσεων καὶ ἀρχῶν αὐτῶν, ἐν ἔ-

τει 1853, ἐθέσαμεν ἐν τῷ Προγράμματι τῆς χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρίας, καὶ ὡς ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ἔτει 1855, ἐτακτοποιήσαμεν, δυνάμεθα, Ἀγιώτατε Πάτερ, νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν ἐξ ἀρχῆς μέγαν ἡμῶν σκοπὸν, ΤΗΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ. . . . Ἄπ' ἐναντίας ἢ ἐν τοῖς κόλποις τῆς Προπαγάνδας νεοσύστατος Ἐπιτροπὴ δὲν θέλει κατορθώσει ἄλλο τι, εἰμὴνὰ διεγείρη ἐκ νέου τὴν ἀντιπάθειαν καὶ περιφρόνησιν, ἣν ἀείποτε πᾶσαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ἔδειξαν πρὸς τὴν πτωχαλαζονείαν καὶ τὸ αὐθαίρετον τῆς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Κοσμικῆς ἐξουσίας στεναζούσης αὐτῶν ἀδελφῆς, τῆς ἀναξιοπασχούσης Ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης!.. Διότι εἶναι πασιδῆλον, ὡς ἀνωτέρω ἀνέφερα, ὅτι ἡ Προπαγάνδα δὲν ἀποβλέπει, εἰμὴ εἰς σκοπὸν ὅπως ἀτομικὸν καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενον πρὸς τὸν σκοπὸν πάσης τῆς Χριστιανωσύνης!., δηλαδή, ΠΩΣ ΝΑ ΛΑΤΙΝΙΣΗ ΤΟ ΠΑΝ, ΔΙΑ ΝΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣΗ ΟΛΟΝ ΤΩΝ ΚΟΣΜΟΝ, ΚΑΙ ΟΥΤΩ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΗ ΕΞ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ, ΕΠΙ ΖΗΜΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ! . . .

Ἐξ ἄλλου μέρους, γνωρίζετε, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὅτι ὁ Κύριος Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διέταξε ν' ἀποδώσωμεν τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, κηρύττων ἐνταυτῷ ὅτι, ἡ Βασιλεία αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Κόσμου τούτου. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀρχῶν τούτων βασιζόμενοι καὶ οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι αὐστηρῶς ἀπηγόρευσαν, ἐν τοῖς Κανόσιν αὐτῶν, πᾶσαν Ἐπισκόπου ἢ ἱερέως εἰς Κοσμικὰ πράγματα ἀνάμειξιν. Διὸ καὶ διὰ μὲν τοῦ ΣΤ'. Ἀποστολικοῦ Κανόνος δρίζουσιν "Ἐπίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος κοσμικὰς

φροντίδας μὴ ἀναλαμβάνετω, εἰδὲ μὴ, καθαιρεῖσθω, Διὰ δὲ τοῦ ΠΑ΄. ἔτι ἀνεπτυγμένως καὶ μετὰ αἰτιολογίας τὴν αὐτὴν ἀπαγόρευσιν ἐπαναλαμβάνουσι, λέγοντες “Ἐἶπομεν ὅτι οὐ χρὴ Ἐπίσκοπον, ἢ Πρεσβύτερον καθιέναι ἑαυτὸν εἰς δημοσίας διοικήσεις, ἀλλὰ προσευκαιρεῖν ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς χρεῖαις. Ἡ πειθέσθω οὖν τοῦτο μὴ ποιεῖν. ἢ καθαιρεῖσθω· οὐδεὶς γὰρ δύναται δυσὶ Κυρίοις δουλεύειν κατὰ τὴν Κυριακὴν παρακέλευσιν, . Ὁ δὲ ΠΓ΄. Κανὼν τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων ἰδίως περὶ τῶν σήμερον διατρεχόντων καὶ τῆς ἐνεστώσης ἀντικανονικῆς καταστάσεως τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος πραγματεύεται, καὶ ῥητῶς οἱ Θεόπνευστοι μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἐπὶ ποινῇ, καθαιρέσεως ἀπαγορεύουσιν ἐν τῷ Κανόνι τούτῳ, εἰς πάντα ἱερωμένον τὸ ν’ ἀναμιγνύηται εἰς τὰ τῆς Κοσμικῆς ἐξουσίας ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ, κελεύοντες αὐτολεξεί «Ἐπίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος στρατεία σχολάζων, καὶ βουλόμενος ἀμφοτέρα κατέχειν ΡΩΜΑΙΚΗΝ καὶ ΙΕΡΑΤΙΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ, καθαιρεῖσθω. τὰ γὰρ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ». Τὰ αὐτὰ δὲ προσεψήφισαν καὶ πᾶσαι αἱ Οἰκουμενικαὶ τῆς Ἐκκλησίας Σύνοδοι, εἰς ἃς παρῆσαν ἐπίσης καὶ οἱ Ὑμέτεροι Προκάτοχοι, οἱ εὐλαβέστατοι ἐκεῖνοι καὶ ἀληθεῖς τοῦ Πρωτοθρόνου διάδοχοι, καὶ τὰ αὐτὰ, ἐν τοῖς Συγγράμμασιν αὐτῶν, πάντες οἱ Πατέρες τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐναργῶς ἀνέπτυξαν.

Οὐδεὶς λοιπὸν δύναται ν’ ἀρνηθῆ ὅτι, τὰ μὲν θεῖα δικαιώματα τῆς Ἀγίας-Ἐδρας, εἴτε ἀπ’ εὐθείας ὑπ’ αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ἐχορηγήθησαν εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Πέτρου, κατὰ τὸν διίσχυρισμὸν τοῦ Κλήρου τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, εἴτε καθιερώθησαν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων

Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὡς καὶ τὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κων-
 σταντινουπόλεως, κατὰ τὸ δόγμα τῶν λοιπῶν Δυτικῶν Ἐκ-
 κλησιῶν καὶ πασῶν τῶν Ἀνατολικῶν, τὰ δικαιώματα ταῦτα
 τῆς Ἁγίας Ἐδρας, εἴτε εἰς τὴν πρώτην, εἴτε εἰς τὴν δευτέραν
 τῶν δύο τούτων ὑποθέσεων, δὲν δύνανται νὰ ᾔναι, οὔτε νὰ θεωρη-
 θῶσι ποτε, εἰμὴ ὡς ἀείποτε ΘΕΙΑ, καὶ μόνον ΠΝΕΥ-
 ΜΑΤΙΚΑ, καὶ οὐδαμῶς ΚΟΣΜΙΚΑ. Εἶναι δὲ ἀναντιρρή-
 τον ὅτι, τὰ θεῖα δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ θεμελιωθῶ-
 σιν εἰμὴ ἐπὶ μόνων τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐπὶ
 τῶν Ἀποστολικῶν διατάξεων καὶ τῶν Κανόνων τῶν Οἰκου-
 μενικῶν Συνόδων, καὶ ὅτι μόνον διὰ τῶν πνευματικῶν τού-
 των ὅπλων δύνανται καὶ νὰ προστατευθῶσι τὰ δὲ ἀβλα-
 κωτὰ πυροβόλα, αἱ πολιτικαὶ βραδουργίαι, αἱ συνωμοσίαι, αἱ λη-
 στεῖαι, αἱ μηχανοβραφαί καὶ αἱ αἰσχροκέρδειαι δὲν δύνανται
 οὔτε νὰ προσβάλωσιν οὔτε νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτά!...

Ὁ αὐτὸς δὲ ἀπλοῦς συλλογισμὸς πορίζεται ἐκ τῶν ἐν-
 τολῶν καὶ Κανόνων τούτων καὶ περὶ τοῦ ἀξιώματος, τῆς
 ἐξουσίας καὶ τῶν χρεῶν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος· δηλαδὴ
 ταῦτα πάντα εἶναι ἐπίσης ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΑ, ἤτοι ΠΝΕΥ-
 ΜΑΤΙΚΑ, καὶ οὐδέποτε ΡΩΜΑΙΚΑ, ἤτοι ΚΟΣΜΙΚΑ ...
 Ἐπομένως, Ἀγιώτατε Πάτερ, αἱ ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου, οἱ Ἀ-
 ποστολικοὶ καὶ Συνοδικοὶ Κανόνες καὶ πάντες οἱ Πατέρες
 τῆς Ἐκκλησίας ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΥΣΙΝ ὙΜΙΝ ΑΥΣΤΗΡΩΣ
 ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΩΣ, τὸ νὰ ἐπιθεωρῆτε στρα-
 τεύματα, τὸ νὰ διατάττητε ἐφόδους, πολιορκίας, σφαγὰς καὶ
 πυρπολήσεις χωρῶν, τὸ νὰ ἐκδίδητε θανατικὰ θεσπίσματα,
 ἢ νὰ διαπληκτίζησθε διὰ διπλωματικῶν διακοινώσεων μετὰ
 τῶν Κοσμικῶν Ἡγεμόνων!... Ἀπ' ἐναντίας ἐπιβάλλουσι
 ῥητῶς εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα τὸ νὰ φροντίζη τὰ τῆς
 Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, νὰ ἐκθέτη τὴν ζωὴν Αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ
 ποιμνίου, νὰ εὐχῆται, νὰ εὐλογῆ καὶ νὰ συγχωρῆ πάντα ἀ-
 μαρτωλὸν μετανοοῦντα, καὶ νὰ νουθετῆ, νὰ παρηγορῆ, νὰ

περιθάλπη και να διδάσκη τὸν Ῥωμαϊκὸν λαὸν τὰ χριστιανικὰ αὐτοῦ χρέη, τὰ κοινωνικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, και τὴν εὐπειθειαν και τὸ σέβας πρὸς τοὺς Κοσμικοὺς αὐτοῦ Ἄρχοντας, εἰς οὓς και Ἰμεῖς αὐτὸς, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὀφείλετε "πειθεσθαι και ὑπήκειν, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς, ἀλλὰ και τοῖς σχολιοῖς," ὡς ῥητῶς διατάττει Ἰμας ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ἐπὶ πᾶσι δὲ, νὰ ἀρχητε πνευματικῶς τῶν χριστιανῶν τῆς Ῥώμης, μὴ βία και δύναστέια μὴ ἔριδι και ζήλω, ἀλλ' ἰδιὰ αὐτῶν θελήσει και παρακλήσει, ἐν ταπεινότητι και πραότητι ὡς ἐπιβάλλει Ἰμῖν ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος.

Ἄσθη εἶναι, ὡς πρὸς Ἰμας, ἡ ἀκριβὴς περιληψὶς ὄλων τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐαγγελίου, και ὄλων τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας!. Διὰ δὲ ταύτης και μόνης τῆς ὁδοῦ, δύνασθε ὁμοίως, Ἀγιώτατε Πάτερ, και "νὰ μεταβάλητε εἰς ἐπιφελεῖς σχέσεις μετὰ τῆς Ἰταλίας, τὴν Ἰμετέραν (ἐπὶ τῆς Ῥώμης) καταδυναστευσιν, ἣτις δὲν θέλει εἶσθαι οὔτε εὐγενῆς, οὔτε εὐτυχῆς, ὡς μὴ δυναμένη νὰ ὑποστηριχθῆ εἰμὴ διὰ τῆς μαχαίρας" ὡς Ἰμεῖς αὐτὸς, ἐν ἔτει 1848, αὐτολεξεῖ ἐγράφετε πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατοχῆς τῆς Λομβαρδίας!...

Τέλος πάντων βλέπετε, Ἀγιώτατε Πάτερ, ὅτι ὅσον οὐπω ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ διαρρήγγυται αὐδὶς εἰς δύο, κατ' αὐτοὺς μάλιστα τοὺς ὑπὸ τὴν Ἰμετέραν πνευματικὴν φροντίδα ἐμπιστευθέντας τόπους!... ὅτι, χεῖμαρροι χριστιανικῶν αἱμάτων θέλουσι προστρέψαι νέα ἀκόμη στίγματα εἰς τὴν Παπικὴν τιάναν!... και ὅτι, πάντες οἱ Χριστιανικοὶ λαοί, Ἀνατολικοὶ, Δυτικοὶ και Διαμαρτυρούμενοι, οἱ τε ὑπερασπιζόμενοι τὴν Κοσμικὴν Ἰμῶν ἐξουσίαν, οἱ τε ἐπιμένοντες εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐαγγελίου, εἰσὶ πάντες κατάπληκτοι και τρέμοντες ὑπὸ τοῦ δικαίου αὐτῶν φόβου

περὶ τῆς παντελοῦς καταργήσεως, φεῦ! τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῶν ἐκ τῆς συμφορᾶς ταύτης ἐπαπειλουμένων φρικτῶν κοινωνικῶν δεινῶν! Καὶ ταῦτα πάντα, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἕνεκα τῆς φιλοδόξου, μωρᾶς, ἀντιχριστιανικῆς καὶ ὄλως ἐγκοσμίου ἀπαιτήσεως, ἧς κύκλω ἡ Ὑμετέρα Ἀγίότης ἐνασμενίζεται περιδινουμένη, ἧ, ἣν οἱ περὶ Ὑμᾶς ὡς Ὑμετέραν ἐπιστηρίζουσι, δηλαδὴ **“ΤΟ ΝΑ ΒΑΣΙΛΕΥΗΤΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΔΙΑ ΘΕΟῦ ἢ ΔΙΑ ΜΑΜΜΩΝᾶ** (ref fas et nefas) !!!.. ἀπαίτησις οὐ μόνον ἀντιχριστιανικῆ, ἀλλὰ καὶ, κατὰ τὴν ἡμετέραν μάλιστα ἐποχὴν, ἀντίθετος πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῶν λαῶν! . . . Ὅτε λοιπὸν ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως, ἐρωτήσῃ Ὑμᾶς ὁ τῶν ὄλων Κριτῆς «Διατί δὲν ἔσωσας τὴν Εκκλησίαν Μου καὶ τὸν Λαόν Μου, παρατιτούμενος ἀπὸ τὴν Κοσμικὴν ἐξουσίαν, ὡς σὲ εἶχον βητικῶς διατάξει εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν Μου;», θέλετε δυνηθῆ, Ἀγιώτατε Πάτερ, νὰ δώσητε, καὶ πρὸς Ἐκεῖνον, ὡς ἱκανὴν ἀπάντησιν, τὸ παροιμιῶδες καταντήσαν Ὑμέτερον ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ, τὴν λογικῶς κενὴν νοήματος, καὶ θρησκευτικῶς ἀντικανονικὴν, ξηρὰν ταύτην λέξιν; . . . Ἐν ᾧ μάλιστα Ὑμεῖς αὐτοὶ, Ἀγιώτατε Πάτερ, δὲν ἠθελήσατε ἄλλοτε νὰ παραδεχθῆτε τὴν τοιαύτην προφασιολογίαν οὐδ' ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ἐν ἔτει 1848. ὅτε ἐπετρέπετο τοῦλάχιστον εἰς αὐτόν, καθὼ Κοσμικὸν Ἡγεμόνα, νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὴν ὡς σύμφωνον πρὸς τὰ ὄλικα αὐτοῦ συμφέροντα καὶ τὸ σύστημα, εἰς τὰς ἐπὶ τῆς Ἰταλίας ἀπαιτήσεις αὐτοῦ! . . . Ἄλλ' εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, ἡ Ὑμετέρα Ἀγίότης ἐξ ἑνὸς μὲν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδὲ τὴν πρόφασιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ἧτις νὰ ἐμποδίσῃ Αὐτὴν τοῦ νὰ συνδιαλλαγῇ μετὰ τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Ἰταλῶν! . . . ἀπ' ἐναντίας δὲ, γνωρίζει μᾶλλον παντὸς ἀλλοῦ, ὅτι ὁ Κύριος Ἡμῶν διατάττει Ὑμᾶς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ αὐτοῦ. Ἦνα συνδιαλλαγῆτε

μετὰ τῶν ἐχθρῶν Ὑμῶν!... ἡ δὲ Ἰταλία εἶναι, ἡ Ὑμετέρα πατρίς, καὶ οἱ Ἰταλοὶ, οἱ πολιτικοὶ ἀδελφοὶ καὶ τὰ πνευματικὰ Ὑμῶν τέκνα!!!...

Νόμιζω πρὸς τούτοις χρέος μου, Ἀγιώτατε Πάτερ, ἀ κοινοποιήσω εὐσεβᾶστως πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα, ἐν τῷ τέλει τῆς παρούσης Ἐπιστολῆς μου, τὸ νέον καὶ μέγα μέτρον, οὗ τὸ σχέδιον ἡμέραν ἐξ ἡμέρας διαμορφοῦται τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

Ἐὰν οἷός αἰχμάλωτον ἐν τῷ Βατικανῷ φρουροῦντες Ὑμᾶς, ἐξακολουθῶσι πειθαναγκάζοντες τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα νὰ περιφρονηῖ πάντα τὰ ἱερὰ Αὐτῆς καθήκοντα καὶ πάσας τὰς θείας Αὐτῆς ὑποχρεώσεις — Ἐὰν οἱ ἑτερόκλητοι Ὑμῶν Σύμβουλοι ἐπιμένωσιν ἀπασχολοῦντες Ὑμᾶς διὰ φροντίδων ἑλως Κοσμικῶν, οἷαι τὸ νὰ προσβάλῃτε καὶ νὰ ἐπανακτήσῃτε τὰ ἀπολεσθέντα φρούρια καὶ θέσεις ἐκ τῆς δῆθεν κληρονομικῆς περιουσίας τοῦ ἁγίου Πέτρου, τὸ νὰ ἐπιθεωρῆτε στρατεύματα, τὸ νὰ ἐνθαρρύνῃτε δι' Ἀρειμανίων ἀγορεύσεων τοὺς στρατιώτας, καὶ τὸ νὰ συντάσῃτε διπλωματικὰς διακοινώσεις — Ἐὰν δὲν παύσωσι σύροντες Ὑμᾶς, εἰς τὸ νὰ κατατρίβῃτε τὸν πολύτιμον Ὑμῶν καιρὸν εἰς συνωμοσίας μετὰ τῶν ἄλλων ἐκπτώτων Ἡγεμόνων κατὰ τῆς τακτοποιήσεως τῆς Ἰταλίας, ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἀξιολόγους ἐπιπλήξεις καὶ συμβουλὰς, ας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διὰ τῆς ἄνω μνησθείσης, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Μαΐου 1848, ἐπιστολῆς, Ὑμεῖς αὐτὸς πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας ἀπευθύνετε — τέλος πάντων, ἂν ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης δὲν ἀποφασίσῃ σταθερῶς νὰ συμμορφωθῇ ὅσον τάχος πρὸς τὰς βητάς διαταγὰς ἐκεῖνου, ὃν καυχᾶται ὅτι ἀντιπροσωπεύει ἐπὶ τῆς Γῆς, καὶ ἀποδίδουσα τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, νὰ παραιτήσῃ εἰς ὃν ἀνήκει τὴν Κοσμικὴν ἐξουσίαν τῆς Ρώμης, διὰ νὰ ἐνασχοληθῇ μόνον καὶ μόνον εἰς τὴν ἀλόρθωσιν τῆς εἰς ἐρείπια καταπιπτούσης Ἐκκλησίας τοῦ

Χριστοῦ — οἱ Χριστιανικοὶ λαοὶ θέλουσι μὲν ἀείποτε θρη-
 νολογεῖ τὴν μεγάλην ταύτην συμφορὰν, ἀλλ' εἶναι σταθερῶς
 ἀποφασισμένοι νὰ λάβωσιν αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν φροντίδα περὶ
 τῆς θρησκείας αὐτῶν!... “Ὁ λαὸς θέλει ἐκπληρώσει
 τότε τὰ χρέη τοῦ Ἱερῆως, κατὰ τὴν πρόβρῃσιν τοῦ
 Προφήτου Ἠσαΐου!... Ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει, Ἡμεῖς
 οἱ Ἀνατολικοὶ καθὼ πρῶτότοχοι υἱοὶ τῆς Ἐκκλη-
 σίας τοῦ Χριστοῦ, θέλομεν προκατάρξει τοῦ θεοῦ
 τούτου ἔργου!... Θέλομεν ἐπικαλεσθῆ τὰ εὐσεβῆ αἰσθή-
 ματα τῶν Δυτικῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ συμφώνου μετ'
 αὐτῶν καὶ μετὰ τῶν Διαμαρτυρουμένων, σύμπαντες ὁμοῦ
 θέλομεν μεταχειρισθῆ τὰ προσφορώτερα μέσα διὰ νὰ κα-
 τορθώσωμιν τὴν συγχάλεσιν τοιαύτης Οἰκουμένης Συνό-
 δου!... Καὶ πρώτιστον μὲν ἀντικείμενον τῆς μεγαλοπρε-
 ποῦς ταύτης Γενικῆς Συνελεύσεως ὅλης τῆς Χριστιανωσύ-
 νης ἔσται ἡ θρησκευτικὴ ἑνωσις ὅλων τῶν Χριστιανικῶν
 Κοινοτήτων καὶ ἡ ἐπιστροφή τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς
 καὶ Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς τὴν τῶν πρῶ-
 των χρόνων ἀπλότητα, πραότητα καὶ ἀγνείαν αὐτῆς!... Ἀ-
 κολούθως ἡ Σύνοδος αὕτη θέλει ἐπίσης κανονίσει καὶ ὅλα
 τὰ λοιπὰ χρέη καὶ καθήκοντα τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ.
 Βασιζομένη δὲ ἐπὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπὶ τῶν
 Ἀποστολικῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ τῶν Κανόνων τῶν ἀρχαίων
 Συνόδων, θέλει δημιουργήσει ἔργον ὄχι μόνον ἀληθῶς θρη-
 σκευτικόν, ἀλλὰ καὶ ἀξιοπρεπὲς καὶ διαρκές, καθὼ κατὰ πάντα
 σύμφωνον πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου
 καὶ τὸ προοδευτικόν πνεῦμα τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς.

Εἰμὶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ἀγιώτατε Πάτερ

Τῆς Ἡμετέρας Ἀγιότητος.

Ἐπειθέστατος θεράπων.

Πρὸφ. ΙΑΚΩΒΟΣ Γ. ΠΙΤΖΙΠΟΣ.

Καθηδοντῆς καὶ Γενικοῦ Λευθυντῆς
 τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρίας.

ἐκ Βουκορεστίου.

τὴν 15 Ἰαννουαρίου 1862.

καὶ τῷ Ε' ἔτει τῆς Ρ Δ' Ἰνδικτιῶνος.